

TONI COPPERS
ANNICK LAMBERT

DE ERFENIS

BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

Het was negen uur 's ochtends toen Kim Lavigne met haar diep brommende auto door de grote smeedijzeren toegangspoort in Sint-Amands reed en het enorme domein zag dat zich voor haar uitstreckte. De zon stond flets en waterig, alsof ze net hersteld was van een griepje maar desondanks haar best deed. Kim zag het enorme gazon en het grote bos dat, zo herinnerde ze zich, als een hoefijzer om het domein van de familie Jacobs lag, met in het midden ervan het kasteel.

‘Kom vroeg,’ had Gerard aan de telefoon gevraagd, ‘kom voor de anderen er zijn, we moeten praten.’

Over bomen, wist Kim, terwijl ze met een kritisch oog naar de platanen keek die links en rechts van de lange oprijlaan stonden. De oude Gerard had haar gevraagd langs te komen omdat hij zich zorgen maakte over zijn bomen. En natuurlijk ook omdat hij treurde om Elisabeth, zijn pas overleden vrouw. Maar ze had aan zijn stem gehoord dat er nog iets anders was: hij klonk een beetje bang en ze had geen flauw idee waar dat vandaan kon komen.

De weg slingerde zich tussen twee grote vijvers door, de ene een siervijver met goudvissen, de andere het territorium van twee oude zwanen. Ze keek met gefronste wenkbrauwen tegen het opkomende zonlicht in naar de statige eiken en beuken die ze al sinds haar kindertijd kende. Zomereik, *Quercus robur*, *Fagus grandifolia*,

Amerikaanse beuk. . . haar cursus kwam haar voor de geest. Ze reed traag verder en keek met een bezorgde blik naar de platanen. Toen kwam eindelijk het kasteel in zicht. Het was niet heel groot, het was ook niet echt mooi te noemen, maar het was haar thuis geweest gedurende twaalf cruciale jaren van haar leven, van haar zesde tot de dag dat ze naar de universiteit vertrok om over sterrenstelsels te leren. Gelukkige jaren ook, ondanks de pijn van de tragedie die haar hier had gebracht. De geborgenheid van het domein, de bossen, de stilte. De familie met de warme, vriendelijke Gerard en Elisabeth en met de kinderen, de ene al wat vreemder dan de andere: Jacky, dochter uit Elisabeths eerste huwelijk, Thomas, Patrick, Elena. De huisvriend Philippe.

De Jaguar hoestte en Kim keek angstig in haar achteruitkijkspiegel. Er kwam gelukkig geen zwarte rook uit de uitlaat. Ze had de auto pas een goeie maand en was verliefd op zijn tijdloze schoonheid, was weg van de finesse waarmee het kleinste detail was afgewerkt, werd meegevoerd door de geur van leer en sigaren in het interieur. Ze schaamde zich wel voor de uitstoot van de grote auto, maar ze nam uiterst zelden een vliegtuig en had ze onlangs niet in de krant gelezen dat één vlucht qua CO₂-uitstoot overeenkwam met een jaar lang autorijden? Kim glimlachte en zocht in haar handtas naar haar telefoon. Ze scrolde met een half oog door haar laatst gebelde nummers in haar mobieltje terwijl ze met één hand de auto zwierig bij een van de oude schuren aan de bosrand parkeerde.

‘Ah, mijn lieve nichtje. Sta je je in de ochtendfile te vervelen? Meestal bel je me niet zo vroeg.’

‘Dag oom Bernard. Ik heb een vraagje: wanneer heb jij voor het laatst gevlogen?’

‘Vorige week nog, toen ik in mijn bed kroop. Pensioneringsfeestje van een commissaris. Hoewel, het was eerder rondcirkelen dan vliegen. Man toch, de kater de volgende ochtend. . .’

‘Serieus.’

‘Dat moet toch al een jaar of vijf geleden zijn. Waarom?’

Ze vertelde hem over het krantenartikel.

‘Geniet nu gewoon van de auto,’ zuchtte Bernard. ‘Ik heb ’m je niet geschonken om je voortdurend zorgen te maken, oké? Ik mis mijn oude Jag nog iedere dag, geloof me vrij.’

Bernards flat in hartje Brussel lag midden in de lage-emissiezone, dus het was of verhuizen, of de auto wegdoen en hij had met pijn in het hart voor het tweede gekozen.

‘Wanneer kom je nog eens langs? Ik heb de hele week ’s middags vrij om iets te eten met je.’

‘Wat ben je aan het doen?’

‘Ik schrijf een rapport. Een vrouw van zesenzeventig heeft haar slapende man met een kussen verstikt. Zijn gesnurk werkte haar al jaren op de zenuwen, zei ze.’

‘Het is dat of het dopje van de tube tandpasta. Twee goede redenen om onweerstaanbare drang te pleiten,’ antwoordde Kim lachend. ‘Ik bel je nog wel.’

Ze stak haar telefoon weg en zag in gedachten hoe haar oom Bernard McLeary, rechercheur bij de politiezone Klein-Brabant, op het hoofdbureau in Bornem met zijn dikke vingers op een toetsenbord tikte. Ze glimlachte bij de gedachte. Toen haar ouders op haar zesde op

een ochtend gingen zweefvliegen en nooit meer levend terugkwamen, was Kim van de ene dag op de andere een wees. Een hoog intelligent, koppig kind, met haar moeders broer Bernard als voogd, een gedreven onderzoeker met een gebruiksaanwijzing, een man die leefde voor zijn werk en in zijn schaarse vrije tijd echt wel zijn best deed voor Kim maar niet overweg kon met een opstandig, treurend kind. Na enkele maanden moest hij de handdoek in de ring gooien en kwam ze hier terecht, bij de welgestelde familie de Monsecour-Jacobs, waar Gerard en Elisabeth haar met veel warmte ontvingen. Gerard was opgegroeid in dezelfde straat als haar vader en ze waren hun hele leven vrienden gebleven. Hij nam Kim op in zijn gezin alsof ze zijn dochter was.

Kim keek op en schrok. Een oude, magere man in een versleten plunje stond half verscholen achter een boom en keek haar vijandig aan. Zijn adem maakte wolkjes in de koude lucht. Kims hart sloeg een slag over maar toen herkende ze Borre, de tuinman die in haar herinnering al oud was toen ze hier meer dan twintig jaar geleden arriveerde. Ze was als kind al bang geweest voor de kerel, een norse, mensenschuwe man die alleen maar voor de pater familias enig respect toonde en alle anderen met onverholen misprijzen bejegende. Pas toen Kim tien jaar geleden naar de universiteit ging en haar 'kasteel-jaren' definitief achter zich liet, kwam ze te weten dat zijn vreemde roepnaam gewoon van zijn achternaam kwam, Borremans. Nog voor ze goeiedag kon knikken, was Borre al in het bos verdwenen.

Kim stapte uit. Ze bekeek haar weerspiegeling in de zijruit van de auto. Ze zag een niet al te grote, pezige

brunette met steil, halflang haar, gekleed in een kaki-kleurige cargobroek en dieprode lamswollen coltrui. Het was een oude maar vooral zachte trui van haar vader die ze nooit weg zou doen. Sommige mensen grepen naar comfortfood als ze het moeilijk hadden of een belangrijke beslissing moesten nemen, maar Kim had een collectie oude kleren waar ze troost en kracht in vond. Het was een manier om zich geaard te voelen en dicht bij haar ouders te zijn. Zo koesterde ze haar moeders leren handschoenen en had ze haar little black dress gedragen op het proclamatiebal in het laatste middelbaar, en zo bewaarde ze ook haar vaders collectie warme wollen truien.

Ze schudde haar haren, monsterde zichzelf nog wat langer. Ze zag een vrouw van achtentwintig met een jongensachtige uitstraling, een vrolijk gezicht, een fijne neus en een grote mond. Ook figuurlijk, zou haar oom daar meteen aan toevoegen.

Kim was blij hier terug te zijn maar toch liep ze met lood in haar schoenen op het kasteel toe. Ze had meteen ja gezegd toen Gerard haar had gevraagd om naar de bomen te komen kijken, waarvan er volgens hem een aantal ziek waren. 'Een mooie opdracht,' had hij met zijn diepe stem gezegd, 'minstens enkele weken werk. Een geknipte klus voor jou.'

Dat van die zieke bomen klopte alvast, had ze gezien toen ze over de oprijlaan reed: meerdere platanen hadden schimmelvlekken op de stam, wat kon wijzen op de platanenziekte, waar tienduizenden bomen langs het Canal du Midi aan ten onder waren gegaan. Kim was van nature een optimist, dus ze hoopte vurig dat ze zich vergiste.

Een grote, struise man kwam van het bordes naar beneden en spreidde zijn armen.

‘Daar ben je dan, lieve Kim. Je weet niet hoe blij je deze oude kerel maakt.’

Hij gaf haar een knuffel. Dat deed hij vroeger ook altijd en net als toen gaf het Kim het gevoel dat ze door de Grote Vriendelijke Reus uit het kinderverhaal van Roald Dahl werd vastgepakt.

‘Je bent niet oud, Gerard. Je ziet er jonger uit dan sommigen van mijn vrienden.’

Dat was zwaar overdreven, maar toch: hij zag er kwiek en gezond uit, een brok pure kracht.

Hij duwde haar zachtjes van zich af om haar te kunnen bekijken.

‘Ik ben drieënzeventig, vleier, dat is oud, punt uit. Je moet een jas aantrekken, het is winter. En je bent mager, eet je wel genoeg?’

‘Ja, echt wel. Waar is Elena?’

Gerard wees naar het bos en glimlachte: ‘In de boomhut, wat had je gedacht?’

Kim knikte, observeerde hem. Haar stem werd zachter.

‘Gaat het een beetje?’

Zijn vrouw was een week geleden begraven. Elisabeth was al jaren ziek en bedlegerig, maar toch had haar dood er hard ingehakt, zag Kim.

‘Ik doe mijn best, lieve schat. Ik doe mijn best.’ Hij zuchtte. ‘Ik weet dat je meteen naar de boomhut wilt, maar kom toch maar eerst even binnen.’

Ze liepen door de hal en kwamen uiteindelijk aan de achterzijde van het kasteel uit, in de vertimmerde orangerie. Hier had Elisabeths bed gestaan in de laatste twee jaar van haar leven: door haar zwakke longen kon ze de

trappen niet meer op en ze had een plek gewild waar ze altijd het bos en haar geliefde tuin kon zien.

Kim voelde zich schuldig. Ze had Elisabeth weliswaar nooit gezien als een tweede moeder, maar ze had de vrouw de laatste twee jaar welgeteld slechts één keer bezocht, nu meer dan zes maanden geleden. Elisabeth was toen nog een schim van zichzelf, een klein, mager figuurtje dat aan de beademing lag in een veel te groot bed, en ze was niet langer dan een kwartier gebleven. Ze kon niet tegen haar aftakeling, ze werd er intriest van. Maar dat excuus maakte het niet minder fout, vond ze: haar afwezigheid, haar gebrek aan betrokkenheid na alles wat Elisabeth voor haar had gedaan.

‘Ik zie je tobben,’ zei Gerard zacht. ‘Niet doen. Ik weet dat je van haar hield. En dat wist zij ook.’

Kim knikte, keek hem dankbaar aan, dacht aan het leven dat hij en zijn vrouw samen hadden gehad. Gerard Jacobs was bijna dertig toen hij Elisabeth de Monsecour ontmoette, een jonge weduwe met een kind van één jaar, Jacky. Baron de Monsecour was omgekomen bij een jachtongeval en zijn aanzienlijke fortuin kwam Elisabeth toe. Geld was iets waar Gerard niet om gevraagd had en wat hem de rest van zijn leven ook niet echt zou bezighouden. Hij verdiende toen al enkele jaren de kost met de import van Franse kasteelschouwen, een kleine maar stabiele business waar in de loop der jaren oude eiken vloeren en antiek kasteelmeubilair aan waren toegevoegd. Sinds een tijd runde Jacky’s echtgenoot Victor de zaak en hield Gerard zich alleen nog bezig met bezoeken aan een aantal oude, vaste leveranciers van het eerste uur. Zo kon hij zijn geliefde Frankrijk nog af en toe bezoeken, want op

vakantie konden ze door Elisabeths gezondheid al jaren niet meer.

‘Morgen komt de notaris,’ zei Gerard. ‘Hij... hij wilde dat jij aanwezig zou zijn bij het voorlezen van het testament.’

Kim schrok.

‘Hé? Maar...’

Ze zweeg, wist niet wat te zeggen. Ze had geen moment stilgestaan bij dingen als een testament of een erfenis.

Gerard hief zijn handen en glimlachte.

‘Maar dat is voor morgen. Vandaag heb ik je voor mij.’ Hij verbeterde zichzelf. ‘Ik bedoel, vandaag moet ik je alleen met Elena delen. En vanavond is er een familielieder, waarop je uiteraard uitgenodigd bent. Iedereen zal er zijn, ook Patrick.’

De oudste zoon woonde en werkte als bankier in de Londense City.

‘Oké. Graag, dank je. En hoe staat het met de bomen? Ik wil graag straks al wat voorbereiden.’

‘Dat begrijp ik.’ Hij keek haar schuld bewust aan. ‘Met de bomen gaat het niet zo best, vrees ik. Ik heb er de laatste jaren nauwelijks naar omgekeken, met de zorg voor Elisabeth en zo...’

‘Het zal allemaal wel meevallen.’ Kim stond op, glimlachte. ‘Ik loop even bij Elena langs.’

De boomhut lag verscholen in een klein eikenbos, aan de oostelijke kant van het domein.

Elena was niet alleen een nakomertje, ze was ook de lieveling van zowat alle familieleden en dat had veel met haar kwetsbare karakter te maken: ze was een dromerige

– zweverige, had Elisabeth vaak opgemerkt – jonge vrouw die zich van kindsbeen af meer met de hemel dan met de aarde bezighield. Als kleine meid zwierf ze soms urenlang door de bossen of lag ze op haar rug naar de wolken te staren, maar zodra ze volwassen werd, begon haar zoektocht naar spiritueel geluk en ruilde ze een cursus wichelroedelen in voor de levenslessen van een Indische goeroe of een zoveelste spirituele sessie. Nu leefde ze sober en maalde niet om materiële dingen. Toen ze zes jaar oud was, had haar halfzus Jacky net verkering met Victor. Die zomer bouwden Victor en zijn boezemvriend Philippe samen de boomhut. Dat werd Elena’s heiligdom, de plek waar ze zich terugtrok om te mediteren of tarotkaarten te lezen.

De constructie bestond uit een grote hut met een ruim balkon en stond op massieve houten palen, die zo handig tussen een viertal grote eiken waren gezet dat het leek of de boomhut een meter of zes boven de grond zweefde. De stam van een van de eiken groeide door het balkonterras.

Kim liep de trap op, klopte aan, liep naar binnen.

‘Elena?’

Een seconde later voelde ze twee armen rond haar lichaam. Elena greep haar zo innig vast dat Kim nauwelijks nog adem kreeg.

‘Ik had je al zien aankomen, sister. Ik ben zó blij dat je er bent!’

Vanaf de dag dat Kim op het domein was komen wonen, in die donkere jaren na de dood van haar ouders, waren de beide meisjes onafscheidelijk geweest. Ze waren dan wel geen familie, maar Kim werd Elena’s ‘sis’ en wee degene die in het bijzijn van de ene kritiek uitte

op de ander. De eerste twee weken na haar aankomst had Kim zich opgesloten in de boomhut en alleen Elena kon toen in haar buurt komen en delen in haar verdriet. De boomhut werd hun gezamenlijke toevluchtsoord, hun refuge voor de soms verwarrende wereld, en dat versterkte de band nog meer die de twee meisjes al met elkaar hadden.

‘Ik heb de inrichting een beetje veranderd, wat vind je ervan?’

De hut mat zes meter bij vier. Eén wand had een groot raam dat tussen de kruinen door uitkeek op de vijvers wat verderop. Het interieur bestond uit een kast, een oude zitbank en een groot rek barstensvol boeken en stripverhalen. In de rechterhoek stonden twee bedden op houten frames met daaronder tientallen kleine lades en half verborgen opbergkastjes. Toen ze nog pubers waren, bewaarden de meisjes daar hun kostbaarheden en Kim herinnerde zich opeens enkele voorwerpen die ze toen had verstoppt: een gekoesterd jeugdboek, een ringetje dat een jongen uit de klas voor haar had gekocht en haar grootste schat, een kattedelletje van haar moeder dat vandaag nog steeds op de deur van haar koelkast hing.

Het was koud in de boomhut, maar dat scheen Elena niet te deren.

‘Je hebt het echt gezellig gemaakt.’ Kim keek haar vriendin aan. ‘De notaris wil dat ik er morgenochtend bij ben. Ik... ik weet niet wat ik daarvan moet denken.’

Elena haalde de schouders op. Ze stopte een klein, witmarmeren beeldje in een van de kastjes en deed het op slot. ‘Niets, we zien wel. We hebben er beiden niet om gevraagd, zo is het toch? En trouwens, je hoort er

toch bij? Kom, ga zitten en vertel me hoe het met je is, ik heb je op de begrafenis geen seconde kunnen spreken.’

Een uur later klikte Kim zich vast aan een van de klimtouwen die ze in een plataan langs de oprijlaan had bevestigd en trok zich met een speciale katrol geconcentreerd omhoog.

Vier jaar geleden was ze een briljante studente astrofysica en goed op weg voor een internationale wetenschappelijke carrière. Haar doctoraat was bijna afgerond, iets waar haar professor-promotor met enige trots naar uitkeek, toen ze de deur van de universiteit achter zich dichttrok. Van de ene dag op de andere. ‘Ik heb er genoeg van om in een donker kamertje naar sterrenstelsels op een computerscherm te turen,’ zei ze tegen haar verbouwereerde oom Bernard, ‘ik wil naar buiten.’ Haar oom was net als haar academische collega’s geschokt, maar hij wist wel beter dan zij. Het hielp immers niet er ruzie over te maken: als Kim Lavigne ergens haar zinnen op had gezet, had je een bulldozer nodig om haar ervan af te brengen, en dan nog.

‘Maar wat wil je daar buiten dan doen?’

‘Weet ik nog niet,’ had Kim geantwoord.

Wat ze wel wist, was dat ze de sterren in het echt wilde zien. Ze voelde een onstuitbare behoefte om dicht bij de natuur te zijn, de aarde te ruiken. Ze wilde de zon op haar huid voelen en de nacht zien vallen. En dus gooide ze een carrière in de astrofysica overboord en startte met een opleiding tot boomverzorger. Ze bracht ondertussen al enkele jaren een groot deel van haar tijd in het gebladerte door, meters hoog aan klimtouwen en katrollen hangend, en dat beviel haar best.